

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΔ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 30 ΜΑΪΟΥ 1936

ΔΡΙΘ. 22

Η ΣΑΓΗΝΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΥΜΕΝΗΣ

Τὸ βιβλίον τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων εἶνε ἡ ἀρχαιοτέρα ἐκ τῶν γνωστῶν ἱστοριῶν τῆς Ἐκκλησίας, θέμα ἔχον τὴν ἐν τῇ ἱστορίᾳ ἐκδήλωσιν τῆς δυνάμεως τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ἐπελθόντος ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους ἁγίου Πνεύματος εἰς ἐκπαγλα ἀποτελέσματα ἐν τῇ νικηφόρῳ προόδῳ τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλήμ μέχρι τῆς Ρώμης εἰς διάστημα ὀλιγώτερον τῆς μιᾶς γενεᾶς. Οὕτω αἱ Πράξεις ἀποτελοῦν τὴν ἀπόδειξιν τῆς πληρώσεως τῆς προφητικῆς πρὸς τοὺς μαθητὰς ἐπαγγελίας τοῦ Κυρίου μικρὸν πρὸ τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ: «λήψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες... ἕως ἑσχάτου τῆς γῆς». Ἦδη δὲ αὐτὸ τὸ δεύτερον κεφάλαιον τῶν Πράξεων, τοῦ ὁποίου ἡ πρώτη περικοπὴ ἀναγινώσκεται κατὰ τὴν αὐριανὴν ἑορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς, ἐμφανίζει τὴν πρώτην φάσιν τῶν θριαμβευτικῶν κατακτήσεων τῆς δυνάμεως ταύτης τοῦ Πνεύματος: ὁ συγγραφεὺς τοῦ βιβλίου παρουσιάζει τὸν κατάλογον τῶν ἐθνῶν τὰ ὅποια ἠττήθησαν ἅμα τῇ πρώτῃ αὐτῆς ἐκδηλώσει: «Πάρθοι καὶ Μῆδοι καὶ Ἑλαμίται καί... καί...».

Ἡ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ εἶνε ἡ θρησκεία τῆς ἀνθρωπότητος, ἥτοι εἶνε παγκόσμιος, καθολικὴ. Ἡ ἔννοια, τὴν ὁποίαν ἔχει δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς εἶνε ἡ αὐτὴ καὶ δι' ὅλον τὸν κόσμον. Ἡ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ριφθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν τῆς Ἱστορίας εὐαγγελικὴ σαγήνη σκοπὸν εἶχε νὰ ἀγρεύσῃ πᾶσαν τὴν ἀνθρωπότητα παντὸς τόπου καὶ πάσης ἐποχῆς, ἀλλαις λέξεσιν ἡ Ἐκκλησία, τῆς ὁποίας τὰς ἀπαρχὰς ἔπηξε μικρὸν μετὰ τὴν Ἀνάληψίν του ὁ Κύριος διὰ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, προώρισται νὰ περιλάβῃ εἰς τοὺς κόλπους τῆς πάντας τοὺς ἀνθρώπους ἀνε-

ξαιρέτως. Ἡ Ἐκκλησία εἶνε «τὸ σῶμα αὐτοῦ», διότι «ἐν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ», «ἐν σῶμα οἱ πολλοὶ ἐσμεν», διὰ νὰ ἦνε δὲ ἄρτιον τοῦτο τὸ σῶμα δεόν νὰ εἰσέλθωσιν εἰς αὐτὴν πάντα τὰ ἔθνη: οἱ λαοὶ τῆς γῆς πάντες ἐν ὄλῃ τῶν τῇ διαφορότητι, ἕκαστος μὲ τὰ ἴδιά του προσόντα, τὰς ιδιότητας καὶ τὰς ἰκανότητας· οἱ λαοὶ τῆς Ἀνατολῆς μὲ τὴν μυστικὴν τῶν ψυχῶν ἢ τὰς θεωρητικὰς τῶν κλίσεις καὶ οἱ λαοὶ τῆς Δύσεως μὲ τὸ πρακτικὸν τῶν πνεύμα, οἱ τοῦ Βορρᾶ καὶ οἱ τοῦ Νότου μὲ τὸν ἰδικὸν τῶν καὶ αὐτοὶ ψυχικὸν κόσμον.

Ἡ εἰκὼν αὐτῆ τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἐνιαίου σώματος τοῦ Χριστοῦ ἐνέχει τὴν ἔννοιαν τῆς εὐρυτάτης ἀδελφότητος τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν μελῶν, — τῆς κοινωνίας, ἥς τὸ πλάτος εἶνε εὐρὸ ὅσον ἡ ἀνθρωπότης τῆς ὅλης ἱστορίας, κοινωνίας ἄρα ὑπὲρ-ἐθνικῆς καὶ ὑπὲρ-φυλετικῆς, παλλομένης μὲ τὴν πίστιν καὶ τὴν ἀγάπην ὀλοκλήρου τῆς οἰκογενείας τῶν ἐθνῶν, τρεφομένης καὶ στηριζομένης ὑπὸ τῶν διαφόρων ἰκανοτήτων καὶ δυνάμεων οὐχὶ ἀπλῶς ἐκάστου ἐπὶ μέρους ἀνθρώπου, ἀλλ' ἐκάστου ἔθνους καὶ ἐκάστης φυλῆς.

Πρὸ δεκαεννέα πρὸ ἑκατονταετηρίδων—λέγει ἐπιφανὴς ξένος κληρικὸν — εἷς μικρόσωμος ἄσχημος Ἰουδαῖος ἱεροκλήρῃς ἵστατο ἐπὶ στρογγύλου λοφίσκου τῶν κατειδώλων Ἀθηναίων, ἀντιμέτωπος τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ὑψηλότερων ἐκφάνσεων τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς τέχνης, τῆς φιλοσοφίας. Οἱ Ἐπικούριοι καὶ οἱ Στωϊκοὶ μὲ τὴν ἐπηρμένην φιλοσοφικὴν τῶν ὄφρῶν κατεγέλων τοῦ μικροῦ Ἰουδαίου, ὅστις ἐπιχειρήσας νὰ ἐπικρίνῃ τὴν φιλοσοφίαν τῶν ἤρχισεν νὰ ὀμιλῇ περὶ τοῦ Ἰησοῦ καὶ τῆς ἀναστάσεως, ἀλλ' ἀποθαρρυνθεὶς ἐκ τῆς ἀποτυχίας τῆς ἀθηναϊκῆς ἐπισκέψεώς του ἔσπευσε νὰ ἀπομακρυνθῇ ἐκ τοῦ ἑλληνικοῦ ἄστεως.

«Ἀπὸ τὴν εἰκόνα τοῦ ὑπὸ τῆς δυνάμεως τοῦ τότε ἐθνισμοῦ καταπτοηθέντος Παύλου

μετατεθῆτε—λέγει ὁ ξένος ἐπισκέπτης τῶν Ἀθηνῶν—εἰς τὸν «ρόλον» τὸν ὁποῖον ἔκτοτε ἔπαιξεν ὁ Χριστιανισμὸς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς Εὐρώπης. Ποία εἶνε τῶν συγχρόνων Ἀθηνῶν ἡ κατάστασις: Ὁ μεγαλοπρεπὴς Παρθενῶν, ὁ μέγας οὗτος ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ναὸς τῆς Ἀθηνᾶς, εἶνε σήμερον περισσότερον ἢ ἀξιοθαύμαστον ἐρείπιον. Οἱ Στοικοὶ καὶ οἱ Ἐπικούριοι ἐξηφανίσθησαν. Ὁ ἀρχαῖος τῆς Ἑλλάδος πολιτισμὸς εἶνε πλέον ἀνάμνησις, καίτοι ἀνάμνησις ἀφθαρτος, σήμερον ὑποκαίμενον μόνον σπουδῆς μαθητῶν τινῶν τῶν σχολείων μας καὶ τινῶν πανεπιστημιακῶν καθηγητῶν τῆς ἐκχριστιανθείσης Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς. Ὅταν ὁμοῦσπρό τινῶν ἐτῶν ἐστάθην ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἤκουον νὰ σημαίνουν οἱ κώδωνες ἀγγέλλοντες τὴν Ἀνάστασιν. Ἦτο ἡ ἑλληνικὴ τῆς Ἀναστάσεως ἐορτή, εἰς τὴν εἴσοδον δὲ τῶν οὐχὶ μακρὰν ἐκεῖθεν στρατιωτικῶν παραπηγμάτων ὑπῆρχεν ἀνηρημένη ἐπιγραφή «Χριστὸς ἀνέστη!», τὸ ὁποῖον ἦτο ἀνάγραπτον πολλαχοῦ. Ὁ Γαλιλαῖος κατέκτησε, καὶ διαρκῶς ἔκτοτε κατακτᾶ. Ἀνθρώποι παντὸς ἔθνους ἤκουσαν εἰς τὴν γλώσσάν των ἕκαστος τὴν ἱστορίαν τῶν θαυμασίων τοῦ δυνατοῦ ἐν ἔργοις Θεοῦ...».

Τοῦτο συνεχῶς θὰ γίνεται «ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς», μέχρις οὗ δὴλα δὴ ἡ δύναμις, τῆς ὁποίας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς ὑπὸ τοῦ Πνεύματος οἱ ἀπόστολοι ἐνεπλήσθησαν, συναγάγη εἰς τὴν σαγήνην τοῦ Εὐαγγελίου τοῦ ἀνασιάντος Χριστοῦ τὴν οἰκουμένην ὁλόκληρον.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ἰωάνν. 7, 37—52 8, 12

Ἵτι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς εἶναι «τὸ φῶς τοῦ κόσμου», τοῦτο διὰ τὸν χριστιανὸν εἶναι ἀξίωμα. Ὅπως ἄνευ τοῦ ἡλίου ἡ γῆ θὰ ἦτο σκοτεινὴ ἀλλὰ καὶ ἀκατάλληλος νὰ διατηρήσῃ τὴν ζωὴν τὴν φυσικὴν, οὕτω καὶ ἄνευ τοῦ φωτὸς τοῦ Χριστοῦ πυκνὸν τὸ σκότος τὸ ἠθικὸν καὶ πνευματικὸν θὰ ἐσκέπαζε τὴν ἀνθρωπότητα. Πρὸ τῶν ἀκτίνων αὐτοῦ τῆκεται πᾶσα πλάνη καὶ διαλύεται πᾶσα μεθοδεία τοῦ διαβόλου, ὡς τῆκεται κηρὸς ἀπὸ προσώπου πυρὸς. «Ἐγὼ φῶς εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα» εἶπε καὶ εἰς ἄλλας πολλὰς περιστάσεις ὁ Κύριος.

Πρὸς τιμὴν τοῦ ἀνθρώπου, ὁ Ἰησοῦς ἐμφανίζεται ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς πηγῆς φωτὸς δι' αὐτὸν τοῦτον τὸν ἀνθρώπον. Καὶ ὡς λέγει ἀλλαχοῦ ἐν τῷ ἱερῷ αὐτοῦ Εὐαγγελίῳ ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος, ὁ Χριστὸς ἦλθεν

εἰς τὸν κόσμον «ὡς φῶς τῶν ἀνθρώπων», φῶς, «ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον». Ἀλλ' ἡ ὁμοιότης τοῦ Σωτῆρος πρὸς τὸ φῶς ἐξακολουθεῖ καὶ ἐν τῇ χρήσει. Ὅπως διὰ τὸ αἰσθητὸν φῶς, εἴτε τὸ φυσικὸν τοῦ ἡλίου, εἴτε τὸ τεχνητόν, τότε μόνον δύναται νὰ ἐπωφεληταί τις αὐτό, ὅταν καὶ τὰ ὀπτικά ὄργανα εἶναι ἐν τάξει, οἱ ὀφθαλμοί, καὶ θέλησις ἐκδηλωθῆ ἐπὶ τούτῳ, οὕτω καὶ διὰ τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ «φαίνει μὲν πᾶσι», ἀλλ' ἐκεῖνοι μόνον ὠφελοῦνται ἐξ αὐτοῦ, ὅσοι εἶναι ἀρμόδιοι δέχεται τῶν ἐκπεμπομένων ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ, ὡς φωτεινοῦ πνευματικοῦ σώματος ἀκτίνων. Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο. Οὐδὲ ἀρκεῖ νὰ εἶναι τις ἀπλῶς παθητικὸς δέκτης. Δὲν ἀρκεῖ τὸ διηλεκτρικὴ τις λυχνία ἔχει ἐν αὐτῇ τὸ ἠλεκτρικὸν φῶς. Πρέπει νὰ δύναται καὶ νὰ τὸ προβάλλῃ. Μόνον, ἐὰν καὶ ὁ ἄνθρωπος δέχεται μὲν τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, ἀλλ' εἶναι ἱκανὸς νὰ προβάλλῃ αὐτὸ ἐν τῇ πορείᾳ τῆς ζωῆς του, μόνον ὅταν ἀποβῆ φωτεινὸς τις Χριστὸς καὶ αὐτός, μόνον τότε θὰ κατορθώσῃ νὰ μὴ «περιπατῇ ἐν τῇ σκοτίᾳ», «νὰ φαίνη καὶ αὐτὸς ἐν τῇ σκοτίᾳ, καὶ ἡ σκοτία νὰ μὴ καταλαμβάνῃ αὐτόν», ὡς παρστήρῃ περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ὁ ὑψηλῆς τῆς θεολογίας ἀετός, νὰ ἔχη δὲ ὡς γέρας καὶ φυσικὸν ἐπακολούθημα τὸ φῶς τῆς ζωῆς, ἦτοι τὴν ζωὴν τὴν φωτεινὴν, τὴν ζωὴν τὴν τελείαν ἐν τῷ παρόντι κόσμῳ, καὶ πρωτίστως ἐν τῷ μέλλοντι, τὴν ζωὴν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ θάνατος δὲν ἔχει οὐδεμίαν θέσιν, τὴν αἰώνιον ἐκείνην καὶ μακαρίαν. Ὅστε ἡ θῆσις τοῦ Χριστοῦ «ἐγὼ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου» ὁ ἀκολουθῶν ἐμοὶ οὐ μὴ περιπατήσῃ ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ' ἔξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς» ἐμπερικλείει ὁλόκληρον τὸ βιονομικὸν τοῦ Χριστιανισμοῦ σύστημα. Ἐὰν κατορθώσωμεν νὰ ἀποτελέσωμεν περὶ κέντρον τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, ὡς τὸν «Ἥλιον τῆς δικαιοσύνης», τὸν Ἥλιον τῆς ἀληθείας καὶ τῶν πραγματικῶν ἡμῶν συμφερόντων, ἐν νέον Ἠλιακὸν Σύστημα μὲ πλανήτας του ἡμᾶς, ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἐὰν ἐλκόμεθα ὑπ' αὐτοῦ, φωτιζόμεθα καὶ θερμαινόμεθα ὑπ' αὐτοῦ ὡς οἱ πλανῆται ὑπὸ τοῦ φυσικοῦ ἡλίου, τότε καὶ μόνον τότε ἡ παντοῖα ἀγλὺς ἢ σκοτίζουσα τὰς ἀνθρωπίνους διανοίας καὶ παραφέρουσα τὸν ταλαίπωρον ἄνθρωπον ἀνὰ τὰς ἐρήμους τῆς κακίας, τῆς ἀδικίας, τῆς μισανθρωπίας καὶ τοῦ ψεύδους, μόνον τότε ἢ ἀγλὺς αὕτη θὰ διαλυθῆ. Καὶ ἡ ἀνθρωπότης θὰ εἶναι σῶμα φωτεινόν, ὅπως καὶ ἡ Γῆ τὴν ὁποίαν κατοικεῖ. Ἴδου τὸ στάδιον τῆς δράσεως τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ κόσμῳ.

K.

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΝΣΑΡΚΩΣΕΩΣ

B'

Ἀλλ' ἔχομεν καὶ μίαν ἄλλην ἀποψιν τῆς Ἐνσαρκώσεως. Ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ εἶχε καὶ τὴν ἐννοιαὶν παραδείγματος διὰ τὸν ἄνθρωπον, εἶνε δὲ προφανὲς ὅτι ἐν τελείῳ παραδείγματι ἠδύνατο νὰ δοθῆ μόνον ὑπὸ ὄντος τὸ ὁποῖον εἶνε καὶ Θεὸς καὶ Ἀνθρώπος. Διότι μόνον μὲν Θεὸς ὑπερβαίνει τὴν δυνατότητα τῆς μιμήσεως ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου· ἀλλὰ καὶ ὁ ἄριστος τῶν ἀνθρώπων ἔχει πολλὰς ἐλλείψεις. Λιὰ τοῦτο μὴ

νον ὁ Χριστὸς δύναται νὰ ἦνε εἰς τοὺς ἀνθρώπους ἐν τέλειον παράδειγμα, διότι ὡς Ἄνθρωπος μὲν εἶνε μιμητὸς, ὡς Θεὸς δὲ εἶνε ἄξιος τῆς μιμήσεως.

Τί δὲ προκύπτει ἐντεῦθεν; Ἐὰν ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ ἐπρόκειτο νὰ δοθῆ ὡς παράδειγμα εἰς τὸν ἄνθρωπον, ἦτο ἐν τῇ οὐσίᾳ τοῦ πράγματος τὸ ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἦνε παράδειγμα δοκιμασίας, εἰ δὲ μὴ, θὰ ἔχανε τὸ ἥμισυ τῆς ἀξίας του. Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ διδαχθῆ πῶς πρέπει νὰ ζῆ ἐν τῇ εὐδαιμονίᾳ, ἀλλὰ πῶς ὀφείλει νὰ ζῆ ἐν τῇ δυστυχίᾳ καὶ πῶς νὰ ὑποφέρῃ καρτερικῶς. Ἡ ἐγκατάλειψις τῶν φίλων, ἡ κακεντρέχεια τῶν ἐχθρῶν καὶ εἰς σκληρὸς θάνατος εἶνε ὁ περιστατικὸς κλῆρος τῶν ἀνθρώπων. Εἶνε πιθανὸν νὰ πρόκηται νὰ ὑποφέρῃ τις τὰ πάνδεινα ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, συχνὰ δὲ τοιαύτη ἦτο ἡ μοῖρα τῶν θανάτων τοῦ Χριστοῦ. Καὶ εἶνε, λοιπόν, ἀρὰ γε ἀπίθανον ὅτι θὰ ἔπρεπεν ὁ Χριστὸς νὰ δώσῃ εἰς αὐτοῦς ἐν παράδειγμα τοῦ ἀρίστου τρόπου νὰ ὑποφέρουν, παράδειγμα εὐγενεοῦς ἐπιτιμήσεως τῶν φίλων του, προσευχῆς ὑπὲρ τῶν φονέων του, καὶ ἐν γένει παράδειγμα διαγωγῆς τελειοτάτου ἀνθρώπου; Καὶ εἶνε μὲν ἀναμφισβήτητον ὅτι τοιαύτη ζωὴ καὶ τοιοῦτος θάνατος ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνονται ὑποβιβάζοντα τὴν θεότητα· ἀλλὰ, αὐστηρῶς εἰπεῖν, ἡ ὁδὴν, ὅταν τὴν ὑποφέρῃ τις ἐκουσίως ὑπὲρ τῶν ἄλλων, δὲν εἶνε ὑποτιμητικὴ, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ ἐξ αὐτῆς ὀφέλεια εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐπιτευχθῆ ἄλλως.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καθίσταται προφανὲς ὅτι πολλοὶ εἶνε οἱ λόγοι τῆς Ἐνσαρκώσεως. Δυνατὸν νὰ ἀντιλεχθῆ ὅτι δὲν εἶνε ἐπαρκεῖς· δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ γνωρίζωμεν ἐὰν ὁ Θεὸς θὰ τοὺς ἐθεώρῃ ἢ ὄχι τοιούτους. Αἱ ἰδέαι τοῦ Θεοῦ δὲν εἶνε ὅπως αἱ ἰδικαί μας· διότι ποῖον θὰ ἐθεωροῦμεν ἡμεῖς ἐπαρκῆ λόγον τῆς δημιουργίας τοῦ ἀνθρώπου ἐν γένει; Καὶ ὅμως τὸν ἐδημιούργησεν. Ἀφοῦ δὲ ἀπαξ τὸν ἐδημιούργησε καὶ τῷ ἔδωκεν ἐλευθέρην βούλησιν, καὶ ἀφοῦ αὐτὴν τὴν ἐλευθερίαν του ὁ ἄνθρωπος τὴν ἐκακομεταχειρίσθη, —ἀφοῦ ὅλα αὐτὰ ἔγειναν ἀποδεκτά, δὲν δύναται νὰ ἐκληφθῆ ὡς ἀπίστευτον τὸ ὅτι ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ ἀποκαταστήσῃ τὸν ἄνθρωπον. Πράγματι, μία τοιαύτη καταστροφὴ, ὁποῖος ὁ ἐκτροχιασμὸς ὅλου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ἀπῆιτι πάντως κάποιαν ἐπέμβασιν ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ διὰ νὰ προληφθῆ τὸ ναυάγιον τοῦ εὐγενεστέρου πλάσματος αὐτοῦ.

Καὶ δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι, καθ' ὅσον δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν, ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἀναντιρρήτως τὸ εὐγενεστερον θεῖον ποίημα. Ὁ πλανήτης μας δυνατὸν νὰ ἦνε ἀσήμαντος· ἀλλὰ ποῦ ἄλλου εὐρίσκομεν προσωπικὸν ὄν μὲ προσόντα ἀνώτερα ἐκείνων ποῦ ἔχει ὁ ἄνθρωπος; Ποῦ ἄλλου ἐν γένει εὐρίσκομεν ἐν προσωπικὸν ὄν; Ἡ μόνη ἀπάντησις τῆς ἐπιστήμης δύναται νὰ ἦ: *οὐδαμοῦ*. Ἐν τοιαύτῃ ὅμως περιπτώσει ἡ θέσις τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ σύμπαντι εἶνε μοναδικῶς ὑπέροχος. Αὐτὸ δὲ ἀκριβῶς τὸ φυσικὸν μεγαλεῖον τοῦ ἀνθρώπου, τὸ ὅτι δηλ. εἶνε ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ ὑπέρτερος παντός ἄλλου μὲ προσωπικὴν μάλιστα μιᾶς ἀτελευτήτου ζωῆς ἐν τῷ ἐπέκεινα κόσμῳ, εἶνε τὸ δικαιολογοῦν τὴν Ἐνσαρκώσιν. Ἡ ἀπολύτρωσις ἐνός *ὄντος* ὁποῖον αὐτὸς ἀπὸ τὴν ἀθλιό-

τητα καὶ τὴν ἁμαρτίαν τολμῶμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι εἶνε τι ἄξιον καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ Θεοῦ.

Ἐὰν δὲ εἰς ὅλα αὐτὰ προστεθῆ ὅτι ὁ Θεός, παρ' ὅλας τὰς ἁμαρτίας τοῦ ἀνθρώπου, τὴν ἀγαπᾷ ἀκόμη, δὲν φαίνεται ἀπίθανος μία ἕνεκα τούτων ἐπέμβασις του. Οὕτω, ὁ Θεὸς ὤρισε πρὸς τοῦτο τὴν Ἐνσαρκώσιν ἀγοῦσαν εἰς τὴν ἐξιλέωσιν ὡς *φάρμακον* διὰ τὴν ἁμαρτίαν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐφ' ὅσον δ' ὁ ἄνθρωπος ἐτήρησε τὴν ἐλευθερίαν του καὶ δὲν *ἐξηναγκάσθη* εἰς τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς ἁμαρτίας, τὸ *φάρμακον* ἀναμφισβητήτως ἀπεδείχθη ἀποτελεσματικὸν ὅσον ἦτο δυνατόν.

Δυνατὸν ὅμως νὰ ἀκουσθῆ ἡ ἀντίρρησης ὅτι, ἐὰν οἱ λόγοι οὗτοι εἶνε ἐπαρκεῖς νὰ ἐξηγήσουν τὴν Ἐνσαρκώσιν, αὕτη θὰ ἔπρεπε νὰ πραγματοποιηθῆ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς ἀνθρωπίνης ἱστορίας. Πράγματι, ἐν ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ἡ μεγάλη ἀρχαιότης τοῦ ἀνθρώπου, τὸ πρᾶγμα παρουσιάζεται ὡς κάποια δυσκολία. Ἀλλὰ δὲν φαίνεται νὰ εὐρίσκῃ σοβρὸν στήριγμα ἡ ἀντίρρησης. Διότι ὁ Θεὸς ἐμφανίζεται ἐνεργῶν ἐν τῇ φύσει μᾶλλον βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον, κατὰ τὴν ἐννοιαν τῆς βραδείας ἐξελίξεως, καὶ οὐχι ποιῶν ὅλα διὰ μιᾶς. Ἐν τῇ πράξει λοιπὸν τῆς ἀποκαλύψεως Ἐαυτοῦ εἰς τὸν ἄνθρωπον θὰ ἔπρεπε νὰ περιμένωμεν ὅτι ἐρησιμοποίησε τὴν αὐτὴν μέθοδον. Πρῶτον, κατὰ τρόπον ἀσαφῆ, ὡς ἐν τῇ *φυσικῇ θρησκείᾳ*, ἡ ὁποία ἀνάγεται ὀπίσω εἰς τοὺς προϊστορικοὺς χρόνους, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν νεκρωσίων ἐθίμων τὰ ὁποῖα ἀποδεικνύουν πίστιν εἰς μέλλουσαν ζωὴν. Κατόπιν ἡ ἀποκάλυψις θὰ ἐγένετο σαφεστερά, ὅπως ἐν τῇ *ἐβραϊκῇ θρησκείᾳ*· καί, τέλος, ὁ Θεὸς θὰ ἐγένετο ὁ ἴδιος ἄνθρωπος, ὅπως ἐν τῇ *θρησκείᾳ τῆς χριστιανικῆς*. Καὶ εἶνε, πράγματι, ἐνδιαφέρον νὰ συγκριθῆ ἡ ἐξέλιξις αὐτῆ τῆς θρησκείας—ὅπως θὰ ἠδύνατο νὰ χαρακτηρισθῆ—μὲ τὴν ἀντίστοιχον ἐν τῇ φύσει ἐξέλιξιν. Διότι, ὅπως ἡ τελευταία αὐτὴ περιλαμβάνει δύο μεγάλας πρὸς τὰ ἄνω βαθμίδας κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ζωικῆς καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἡ πρώτη ἐμφανίζει δύο ἐπ' ἴσης μεγάλα πρὸς τὰ ἄνω στάδια, κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐβραϊκῆς καὶ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας.

Κατὰ τὸν Χριστιανισμόν, ἡ ὅλη προτέρα ἱστορία τοῦ κόσμου ἦτο προπαρασκευὴ διὰ τὴν Ἐνσαρκώσιν. Μόνον ὅμως ὅταν ἡ προπαρασκευὴ ἔγεινε πλήρης, ἦτοι ὅταν ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, κατὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ ἀπ. Παύλου, ἐπραγματοποιήθη ἡ Ἐνσαρκώσις. Πράγματι δὲ αὕτη ἀπεδείχθη, ὡς ἦτο ἐπόμενον, ὅτι ἦτο γεγονός σημειῶσαν ἐποχὴν. Κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ἡ ἱστορία τοῦ κόσμου θὰ θεωρηθῆ πάντοτε ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ἐνσαρκώσιν, ἦτοι θὰ ἦνε διηρημένη εἰς ἱστορίαν πρὸ Χριστοῦ καὶ εἰς ἱστορίαν μετὰ Χριστόν. Εἶνε δὲ πολὺ πιθανὸν τῆς Ἐνσαρκώσεως ἡ σημασία νὰ χωρῆ πολὺ πέραν τοῦ ἀνθρώπου, ἀκόμη δὲ καὶ πέραν αὐτοῦ τοῦ πλανήτου μας. Διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶνε ἀπλῶς εἰς κρίκος εἰς τὴν σειρὰν τῶν δημιουργημάτων, ἀπειρῶς καλλίτερος, ἀλλὰ εἶνε τὸ τέρμα τῆς ὅλης δημιουργίας, τὸ τελευταῖον στάδιον τῆς ἐξελίξεως, τὸ τελειότατον ἐνόργανον ὄν ἐξ ὅσων

ποτέ εἶνε δυνατόν νά ἐμφανισθοῦν ἐπὶ τῆς γῆς, καί, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, καί ἐπὶ ὁποιοδήποτε ἄλλου πλανήτου.

Ὅταν λοιπόν ἐν τῷ Θεῷ Ἰῶ ἔχωμεν τὸ θεῖον Πρόσωπον δι' οὗ ὁ κόσμος ἐγένετο καὶ ὅστις δι' ἐξελίξεως ἐπὶ χρόνον ἀνυπολόγιστον τὸν ἔφεραν ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς του ἕλης εἰς ὑψηλότερας ὁλονεν μορφάς ζωῆς, ἡ Ἐνσαρκωσις προσαρμόζεται εἰδικῶς εἰς τὴν ἐξελικτικὴν αὐτὴν κλίμακα. Λιότι ὁ Θεός, γενόμενος ἄνθρωπος, ἠνώσεν ἑαυτὸν μὲ τὴν ἕλην ἐν τῇ ὑψίστη καὶ τελειοτάτῃ μορφῇ της. Οὕτω ἡ Ἐνσαρκωσις—ὅπως ἡ θεωρία τῶν νεφελωμάτων ἐν τῇ Ἀστρονομίᾳ ἢ ἡ φορὰ τῆς ἐξελίξεως—ἀπαξ γενομένη ἀποδεκτὴ, οἴπτει νέον φῶς εἰς τὸ σύμπαν ὁλόκληρον, ἐνέχει δὲ μεγαλεῖον καὶ ἐμποιεῖ μεγάλην ἐντύπωσιν.

Ἐν γένει, λοιπόν, εἰπεῖν, ἡ περὶ Ἐνσαρκώσεως χριστιανικὴ διδασκαλία, παρὰ τὴν ἐκ πρώτης ὄψεως ἀπιθανότητά της, εἶνε τὰ μάλιστα πιστευτή. (W. T.)

ΣΚΕΥΕΙΣ

1. Ἄνθρωπος καταδικασμένος εἰς θάνατον ἀπειθεῖ, ἐκκλῆσιν πρὸς τὸν βασιλεῖα ἔχων τὴν πεποιθήσιν ὅτι, ἐάν οὗτος θέλῃ, δύναται νά χάριση εἰς αὐτὸν τὴν ζωὴν. Καὶ ὅμως πόσοι ἄνθρωποι ὑπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ τοῦτω καταδικασμένοι εἰς αἰώνιον θάνατον καὶ δὲν ἀπειθεῖν οὐκ ἐκκλῆσιν πρὸς τὸν βασιλεῖα τῶν βασιλευόντων, ὅπως τοὺς σώσῃ ἐκ τοῦ αἰωνίου θανάτου.

2. Ἡ πρώτη βαθμὶς τῆς εὐεργεσίας εἶναι νά δώσῃ τις ἐκ τοῦ περισσεύματός του ἄνωτέρα ταύτης εἶναι νά διδῇ ἐκ τοῦ ὑστερήματός του.

3. Ὡς ἐν ταῖς τέχναις, οὕτω καὶ ἐν τῇ εὐεργεσίᾳ ἢ ἀσκήσιν κάμει τὸν τεχνίτην.

4. Τὸ διδαιν ἔλεημοσύνην ὁμοιάζει πρὸς τὸ σπείρειν. Ὅστις σπείρει πολὺν καρπὸν θά θερίσῃ πολὺν.

5. Τὸ χρέμα εἶναι μαγικὸν κλειδίον, ὅπερ ἀνοίγει ὅλας τὰς θύρας ἐκτός της τοῦ Παραδείσου.

6. Τὸ χρέμα εἶναι τὸ μέσον ὅπερ δύναται νά δώσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον πολλὰς τέχναις, ἀλλὰ οὐχὶ καὶ τὴν πραγματικὴν εὐτυχίαν.

7. Ἐάν μετὰ προσοχῆς ἐξετάσωμεν τὸν βίον ἡμῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, θά παρατηρήσωμεν πολλαχοῦ ἐν αὐτῷ ἐμφαινόμενον τὸν δάκτυλον τοῦ Θεοῦ.

8. Ὅλοι ζητοῦμεν τὴν διόρθωσιν τῶν κακῶς ἐχόντων ἐν τῷ κόσμῳ τοῦτω κατὰ διαφόρους τρόπους. Ὁ καταληλότερος τρόπος πρὸς ἐπίτευξιν τούτου εἶναι νά ἀρχίσωμεν ἀπὸ τὴν διόρθωσιν ἡμῶν αὐτῶν.

9. Ἄς ἔχωμεν τὴν πεποιθήσιν ὅτι ὁ Θεός οὐδένα ἐγκαταλείπει, ὅστις ἔχει πεποιθήσιν εἰς αὐτὸν καὶ ἐπιτελεῖ πιστῶς τὰ καθήκοντά του.

10. Καὶ εἰς τοὺς εὐσεβεῖς παρατηροῦμεν ἐν τῷ κόσμῳ τοῦτω ἐνίοτε ἀγωνίαν καὶ θάκρυα, ἀλλὰ ταῦτα δὲν διαταράσσουσιν, ὡς εἰς τοὺς ἀπίστους, τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῶν γαλήνην καὶ εὐτυχίαν.

11. Προσεύχου καὶ ἐργάζου ἔχων τὴν πεποιθήσιν ὅτι ἡ προσευχὴ λαμβάνει τὴν εὐλογίαν αὐτῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἡ ἐργασία ἐκ τῆς γῆς.

12. Ἐχε τὴν πεποιθήσιν ὅτι ἡ ἐργασία ἄνευ προσευχῆς εἶναι δουλεία καὶ ἡ προσευχὴ ἄνευ ἐργασίας ἐπαίτια.

K. I. Δ.

Η ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΕΙΣ ΛΕΣΒΟΝ

Ἡ σπουδὴ τῶν κατὰ τόπους Λεσβίων τῆς χριστιανικῆς ἀρχιότητος ἀποτελεῖ πάντοτε ἓνα τῶν κριωτέρων σκοπῶν τῶν ἐκείνων ἐπιτημονικῶν ἐκδρομῶν τῶν τριμήνων τῆς Θεολ. Σχολῆς τοῦ ἑρατοῦ Πανεπιστημίου. Οὐδέποτε ὅμως ἐθεωρήθη ὅτι εὐρισκεται ἔκτος τῶν σκοπῶν τῶν ἐκδρομῶν ταύτων καὶ ἡ γνωριμία τῆς καθ' ὅλου χριστιανικῆς ζωῆς τῆς πατρίδος μας ἐκδηλουμένη ἐκασταχοῦ ὡς κοινωνικὴ δράσις, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἐφέτος ἡ Θεολ. Σχολὴ ἔγνω νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Λέσβον οὐ μόνον ἵνα αἱ τριμῆμοι της γνωρίσουν τὴν ἐν αὐτῇ μνημεῖα τῆς χριστιανικῆς ἀρχιότητος, ἀλλὰ καὶ ἵνα ἐκ τοῦ πλησίον ἐξ ἡμέσου ἐποπτείας μελετήσῃ τὰ ἔργα κοινωνικῆς προνοίας τῆς ἐκκλησίας Μυτιλήνης. Ὡν ἡ φήμη ἔχει πρὸ πολλοῦ καὶ κατὰ πολὺ ὑπερβῆ τῆς νήσου τὰ ὅρια.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Κοσμητοῦ τῆς Σχολῆς κ. Α. Ἀλιβιζάτου, τῶν Καθηγητῶν κ.κ. Δ. Μπαλάνου, Γ. Σωτηρίου, Β. Βέλλα καὶ Ε. Ἀντωνιάδου, τοῦ χαράσσοντος τὰς γραμμὰς ταύτας καὶ τεσσαράκοντα φοιτητῶν ἀποτελεσθεῖσα ὁμάς τῶν ἐκδρομῶν ἀναχώρησε τὴν 19 τρέχοντος μηνός, παρέμεινε δὲ ἐν Μυτιλήνῃ ἐπὶ πάντα ἡμέρας. Καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα τῆς ἐν τῇ νήσῳ παραμονῆς των οἱ ἐκδρομῆς ἐγένοντο ἀντικείμενον θεομαθῶν ἐκ μέρους τῶν κατοικῶν ἐκδηλώσεων, θαυλοῦς δὲ ἐκ μέρους τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Γεωργίου περιποίησε.

Μετὰ τὴν δοξολογίαν, ἥτις ἐψάλη ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ ἐπὶ τῇ ἀφ' ἑξῆς μας, καὶ καθ' ἣν φιλοφρονες ἀντηλλάγησαν προσφωνήσεις μεταξὺ τοῦ Σεβασμ. Μητροπολίτου διαδηλοῦντος τὴν χαρὰν τοῦ πομπῶν του διὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν ἐκπροσώπων τῆς Θεολογικῆς ἐπιστήμης καὶ τοῦ ἀνωτάτου ἐκπαιδευτικοῦ ἰδρυμάτος τῆς γῆρας, καὶ τοῦ Κοσμητοῦ, ἡ Σχολὴ ἐπισκέφθη τὸ Γυμνάσιον τῆς πόλεως, τὸ ἐπὶ μαγευτικῷ λόφῳ καὶ ἀπὸ παλαιῆς ἐπισφύρας κατέχον τὴν πρώτην θέσιν μεταξὺ τῶν νοσοκομείων τῆς Ἀνατολῆς «Ἱερὸν Νοσοκομεῖον», ἐξ ὀλοκλήρου ἔργον τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, εἰς τὴν παλαιωμένην ποιητοβουλίαν καὶ ἀδάμαστον θέλησιν τοῦ ἀποστόλου ἡ φιλανθρωπία τῶν εὐγενῶν τῆς Λέσβου τέκνων εἴρε τὸν ἰδεώδη ἔμπνευστήν καὶ τὸν ἀπαράμυλλον εἰς εὐπορίας ἔργα μεταφορστήν, τὸ Ὀρφανοτροφεῖον καὶ τὸν Παιδικὸν Ἑθνικὸν Σταθμὸν» εἰς τὸ ἴδιον τοῦτο, μαρίνην τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου συστηθὲν τῇ 1927 καὶ λειτουργοῦν ἐπὶ τῇ βάσει ἰδίου νόμου, εὐρίσκουν αὐτοὺς 100 μισθὰ παιδία ὀρφανά πτωχῶν καὶ ἐργαζομένων μητέρων. Ἐπισκέφθη ὡσαύτως τὸ εἰς τὸ αὐτὸ οἰκίμα σταγαζόμενον Παρθεῖσμα τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρυμάτος Προστασίας παιδικοῦ. Ἐἴτα ἡ Σχολὴ κατέθεσε θαυμάσιον στέφανον εἰς τὸ ἥροον τῆς πόλεως προσφωνοῦντος τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γ. Σωτηρίου.

Τὴν ἐπομένην οἱ ἐκδρομῆς μετέβησαν εἰς τὴν κωμοπολίαν Ἀγιάσσαν ὅπου ἐπισκεφθῆσαν τὸ ἀσκαρτοκομῆνον ἤδη Σανατόριον, καὶ τοῦτο τῆς κοινωνικῆς προνοίας τοῦ Σεβ. Γεωργίου ἔργον. Κατερχόμενοι εἰς Ἀγιάσσαν ὑπενητήθησαν μετ' ἐνθουσιασμοῦ ὑπὸ συστάσεως καὶ πληθυσμοῦ αὐτῆς. Μετὰ τὴν ἐν τῷ ναῷ παλαιῶν δοξολογίαν ἐπισκέφθησαν τὸ Ἀναγνωστήριον τῆς φιλοπροόδου ὀργανώσεως «Ἀπίπυξες» καὶ μετὰ ταῦτα κατεκίνη ὑπὸ τῶν ἐκδρομῶν θαυμάσιος στέφανος εἰς τὸ ἥροον τῆς κωμοπολίως προσφωνοῦντος τοῦ καθηγητοῦ κ. Β. Βέλλα. Ἐν Ἀγιάσῳ, κηροναὶς πάλιν τοῦ Μητροπολίτου, ἀνεγείρατο τὸ «Ἱερὸν Νοσοκομεῖον» τῆς κωμοπολίως. ἐν τῷ ὁποίῳ ἤδη λειτουργεῖ λατρὸν ἱατροῦν παρέχον δωρεάν ἱατρικὴν περίθαλψιν καὶ τὰ ἀναγκαζομένα φάρμακα εἰς τοὺς ἀπόρους ἀσθενεῖς.

Ἐν τῆς Ἀγιάσσης, τῆς ὁποίας αἱ φυσικαὶ καλλοναὶ θά μένουσιν εἰς τὴν μνήμην των ἀνεξάλειπτοι, κατευθύνθησαν εἰς Καλλονήν, τὴν ἔδραν τοῦ Μητροπολίτου Μυθυμνῆς, ὅπου ὁ Σεβ. κ. Διονύσιος ὑπαδέχθη τὴν Σχολὴν ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ, ἐνθα ἐψάλη δοξολογία. Ἐν τῆς Καλλονῆς συνοδεύομενοι ὑπὸ τῆς Α.Σ. οἱ ἐκδρομῆς μετέβησαν εἰς τὴν ἱστορικὴν μονὴν Λειμῶνος, ὅπου παρετέθη γαίμα εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς. Μετὰ μεσημβρίαν, ἀφοῦ ἐπισκεφθῆσαν τὰ ἀξιοθέατα τῆς ἱεράς μονῆς, με-

ταξὺ τῶν ὁποίων τὴν πρώτην θέσιν κατέχει ἡ περιλαμβάνουσα περὶ τοὺς 400 κώδικας βιβλιοθήκη της, οἱ ἐκδρομεῖς ἀνέκαμψαν εἰς Μυτιλήνην.

Τὴν ἐπομένην ἐπισκέψεις ἐγένοντο εἰς τὸ «Τμήμα παροχής ἐργασίας» εἰς τὰς γυναῖκας καὶ τὸ Διδασκαλεῖον τῆς νήσου, ὁ Διευθυντὴς τοῦ ὁποίου κ. Ἰωάν. Φραγκούλης, τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς παλαιὸς τρέφιος, μετὰ τῶν ἐφορῶν καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ μετ' ἐνθουσιασμοῦ ὑπεδέχθησαν τοὺς ἐκδρομεῖς, συγκινηματικὰ δὲ ἀντηλλάγησαν προσφωνήσεις. Κατὰ δὲ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ «Κάστρου» τῆς Μυτιλήνης ὁ καθηγητὴς κ. Σωτηρίου καὶ οἱ λοιποὶ ἰνδιόμοιοι ὁμιληταὶ ἀνέπτυξαν εἰς τοὺς ἐκδρομεῖς τὴν ἱστορίαν τοῦ φρουρίου. Ἠκολούθησεν ἡ ἐπίσκεψις τοῦ Μουσείου τῆς πόλεως, ἀνεγερθέντος καὶ τούτου προνοία τοῦ Σ. Μητροπολίτου, εἶτα δὲ ἡ Σχολὴ κατέθεσε στέφανον ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν αἰοδιμῶν λεσβίων καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Γρηγορίου καὶ Δημητρίου Βεραναδάκη καὶ ἐπεσκέφθη τὰ ερεῖπια τῆς παλαιοχριστιανικῆς Βασιλικῆς τῶν Ἀργάλων, περὶ ὧν ὁμιλήσεν ὁ καθηγητὴς κ. Σωτηρίου.

Τὴν τελευταίαν ἡμέραν, Κυριακὴν, οἱ ἐκδρομεῖς, παρηκολούθησαν τὴν ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναφ ἀρχιερατικὴν λειτουργίαν, εἶτα δὲ τὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ κινηματογράφου «Πάνθεον» διάλεξιν τοῦ καθηγητοῦ Δ. Μπαλάγου ἐπὶ τοῦ θέματος Χριστιανισμὸς καὶ Κοινωνία, ἣν παρηκολούθησεν ἐκλεκτὸν ἀκροατήριον.

Μετ' αὐτὴν οἱ ἐκδρομεῖς παρεκάθησαν εἰς τὸ παρατεθὲν εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ Σ. Μητροπολίτου γεῦμα, καθ' ὃ θερμαὶ ἐξεφράσθησαν εὐχαριστίαι πρὸς τὸν Σεβασμιώτατον, ὁ ὁποῖος οὐδὲ στιγμὴν παρέλειψε, παρὰ τὰς πολλαπλὰς ἀσχολίας του, ὅπως καταστήσῃ τὴν ἐν τῇ ὠραίᾳ νήσῳ διανομήν των περισσότερον εὐχάριστον καὶ διδακτικὴν, δὲν παρέλειψαν δὲ νὰ ἐξάρουν τὴν ὑπέροχον κοινωνικὴν δρασίαν τοῦ ἱεράρχου, ἡ ὁποία κατὰ πολὺ ὑπερέβαλε τὴν περὶ αὐτῆς πανελληνίον φήμην, ὑπενθυμίζει δὲ τὴν δόξαν τῶν μεγάλων τῆς ἀρχαίας ἐκκλησίας ἱεραρχῶν. Ἡ Α. Σ., ἀφοῦ ἠγάραστησε τοὺς ὁμιλητὰς διὰ τοὺς ὠραίους λόγους των, οἱ ὁποῖοι, καθὼς εἶπε, ἀποτελοῦν μίαν ἐνθάρρουνσιν εἰς τὸ ἔργον τῆς Ἐκκλησίας, συνέστησεν εἰς τοὺς νεαρῶς φοιτητὰς τὴν πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν ἀγάπην καὶ ὀλοψυχον ἀφοσίωσιν. Οἱ ἐκδρομεῖς αὐθημερὸν ἀπέπλευσαν μετὰ τὴν ψυχὴν πλήρη εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν ῥέκτιν τῆς Μυτιλήνης ἱεράρχην καὶ θαυμασμοῦ πρὸς τὸ ἀληθῶς εὐρύτατον κοινωφελὲς ἔργον του.

Α. Ι. ΦΥΤΡΑΚΙΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Ὁ Ζήλων Εὐθύμιος.

Ἐν τῇ μονῇ Λειμώνος τῆς ἐπαρχίας Μηθύμνης ἐγένοντο χθὲς τὰ ἀποκαλυπτήρια τῆς ἐν αὐτῇ σηθείσης προτομῆς τοῦ Ἐπισκόπου Ζήλων Εὐθύμιου Ἀγοριτέλλη, ἀδελφοῦ τῆς μονῆς. Ὁ ἀείμνηστος λέσβιος ἱεράρχης μετὰ τὴν ἐκ τῆς κατὰ Χάλκην Θεολογικῆς Σχολῆς ἀποφοίτησίν του προαχθεὶς εἰς Ἐπίσκοπον Ζήλων τοῦ Πόντου ὡς βοηθὸς τοῦ Μητροπολίτου Ἀμασείας μεγάλας προσέφερεν ὑπηρεσίας εἰς τοὺς δοθροδόξους τῆς περιοχῆς ἐκείνης κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μεγάλου πολέμου ἀκριβῶς δὲ διὰ τοῦτο συλληφθεὶς ὑπὸ τῶν κρατησάντων ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ τῷ 1921 μετὰ τῶν προκοίτων Ἀμισοῦ, Πάφρας καὶ ἄλλων πόλεων τοῦ Πόντου καὶ ἐποστὰς ἀνεκδιήγητα μαρτύρια ἐν ταῖς φυλακαῖς, κατεδικάσθη, τέλος, εἰς τὸν δι' ἀγχόνης θάνατον, πρὶν ἢ ὅμως ἡ καταδικὴ ἐκτελεσθῆ, ὁ ἀείμνηστος ὑπέκλυεν εἰς τὰ βασανιστήρια. Εἷς ἐπὶ πλέον κρίκος εἰς τὴν ἄλυσιν τοῦ ἑλληνικοῦ μαρτυρολογίου.

Τὰ σχόλια τῆς ἡμέρας.

Ἡ ἐπὶ τῆς Ἰταλίας κατάκτησις τῆς Ἀρβουσιίας καὶ ἡ ἐντεῦθεν εἰρητικὴ ἀπειλὴ τῆς εἰρήνης φυσικὸν ἦτο νὰ δώσουν ἀφορμὴν εἰς ἀπέραντα ἐπὶ τῆς ὅλης καταστάσεως σχόλια. Ἐτοιμάθη ἡ ἀποκαλυφθεῖσα «ἐπαίσχυντος ἀντίθεσις» μετὰ τῆς ἀνδροείας τῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας των πολεμησάντων ἄρβουσιῶν καὶ τῆς «ἀγεροῦς δειλίας» τῶν μελῶν τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, ἀποφυγούσης νὰ ἀγωνισθῆ ὑπὲρ τῶν ἁρχῶν της. Ἐν πνεῦμα ἀντιπολεμικῶν διαθέσει ὀλόκληρον τὴν Ἑυρώπην εἰς διάφορα κατὰ χώρας δεφειλόμενα αἷτια, τοῦτο δ' ἔφερον εἰς τὸ μέσον τὸ ζήτημα τῆς χριστιανικῆς περὶ πολέμου ἀντιλήψεως, ἐπὶ τοῦ ὁποίου προεκλήθη εὐρυτάτη συζήτησις. Ἐν τῇ συζητήσει ταύτῃ ἀκούεται καὶ κατάκρισις τῶν ἀκάμπτων εἰρημιστῶν, τῶν ὁποίων ἡ θεωρία χαρακτηρίζεται ὡς σφόδρα δυσποστήρικτος ἐν ἡ περιπτώσει ἀπειλεῖται ἡ ἐθνικὴ ζωή. «Τὸ γεγονός εἶνε—λέγει σοβαρὸν ἀγγλικὸν περιοδικὸν—ὅτι, ὅταν ἅπαξ ὁ πόλεμος ἐξαργῆ, ὁ εἰρημισμὸς ἀποβαίνει ἐκκεντρικότης καὶ προδοσία. Τὸ καθῆκον τοῦ χριστιανοῦ εἶνε νὰ κινήσῃ γῆν καὶ οὐρανὸν πρὸς πρόληψιν τοῦ πολέμου. Διότι ἡ κατ' ἀρχὴν ἀντίθεσις πρὸς τὸν πόλεμον ὡς μέσον πρὸς σκοπὸν ἀγαθὸν βασιίζεται ἐπὶ τοῦ προφανοῦς γεγονότος ὅτι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ παραγάγῃ οἰοτδήποτε ἀγαθόν».

Ἡ δυσπολέμητος ζωικότης.

Ἐν τῷ φύλλῳ τῶν «Ἰζρέστιγια» («Ἐιδήσεις») τοῦ ἐν. μηνὸς ὁ ἡγέτης τῶν ἀθῆων τῆς Ρωσίας Γλαροσλάβοκη ἔγραψε καὶ τὰ ἐξῆς: «Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ τελευταίου Πάσχα οἱ ἐν Ρωσίᾳ ξένοι ἀνταποκριταὶ ἔγραψαν εἰς τὸν τύπον τοῦ ἐξωτερικοῦ ὅτι ἐφέτος οἱ ναοὶ τῆς Μόσχας ἦσαν κατάμεστοι πιστῶν, καλῶς ἐνδεδυμένων κτλ. Τοῦτο εἶνε ἀληθές. Ἀλλὰ τί σημαίνει ὅτι οἱ ναοὶ ἦσαν πλήρεις; Πόσος πληθυσμὸς ἦτο δυνατὸν νὰ περιληφθῆ εἰς τοὺς ναοὺς; Ἀρκεῖ αὐτὴ ἡ ἐρώτησις διὰ νὰ καταστῇ σαφές, ὅτι ἀσημαντικὸν μόνον μέρος τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Μόσχας μετέχει τῶν θρησκευτικῶν ἐορτῶν. Ἐν Μόσχᾳ ὁ πληθυσμὸς ἀνέρχεται εἰς 4 ἐκ. περίπου, τὸ πέμπτον τοῦ ὁποίου ἀνέρχεται εἰς 200.000. Ἀλλ' εἰς ὅλους τοὺς ναοὺς τῆς Μόσχας τοιοῦτος ἀριθμὸς εἶνε ἀδύνατον νὰ περιληφθῆ. Ὡστε κατὰ τὸ Πάσχα εἰς τοὺς ναοὺς εὐδὲ τὸ 5 ο)ο τῶν κατοίκων προσῆλθον.» Οὗτος δὲ γνωρίζει τὴν προεπαναστατικὴν Μόσχαν δυνατὰ νὰ ἐνθυμηθῆ ὅλως διάφορον εἰκόνα.». Ὁ αὐτὸς ὅμως ἐν τῷ σοβιετικῷ περιοδικῷ «Ἡ νεαρὰ Φρονερά», ἐκθέτων τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ «ἀθῆου μετώπου», διολογεῖ ἀπεριφράστως καὶ δημοσίᾳ ὅτι εἶνε σφόδρα δύσκολος ἡ ἐξόντωσις τῆς θρησκείας καὶ τῆς Ἐκκλησίας, αἱ ὁποῖαι ἐμφανίζονται «ἀσυνήθη ζωικότης». Ὁμολογεῖ δὴλα δὴ ὁ ἀρχιάθρος ὅτι, παρὰ τὰς καταβληθείσας κολοσσιαίας πρὸς ἐκρίζωσιν τῆς θρησκείας προσπάθειας, σήμερον ἐν τῇ σοβιετικῇ Ρωσίᾳ ὑπάρχουν περὶ τὰς 40.000 διάφορα θρησκευτικὰ σωματεῖα μετ' ἰδίας ἐγκαταστάσεις, χοροὺς ἁσματικοὺς καὶ ἱεροκήρυκας, θλίβεται δὲ διότι μέχρι

σήμερον δὲν ἐγκατέλειπεν τὴν θρησκείαν ἑκατομμύρια χωρικῶν καὶ δὴ καὶ ἐργατῶν, καὶ σημεῖοι οὐχὶ σπανίας σκληρᾶς ἀντιδράσεως καὶ ἐπιθέσεις κατὰ τῶν ἀθείων, πρὸ πάντων δὲ κατὰ τῶν ἀθεϊζουσῶν γυναικῶν. Ἰδίως εἰς τὰς ἀνατολικὰς περιφερείας τοῦ κράτους. Εἰς ἐπίφωσιν δὲ τοῦ θλιβεροῦ τούτου διὰ τὴν ἀθεοὶν δράσιν ἀπολογισμοῦ ἡ ἡμερὶς « Ἵπὲρ τῆς κομμουνιστικῆς ἐκπαιδεύσεως » παραπονεῖται ὅτι εἶνε ἀνεπαρκῶς εἰσασθητοὶ ὡς πρὸς τὸ ἀντιθρησκευτικὸν ἔργον αἱ τάξεις τῶν διδασκάλων καὶ τῶν λοιπῶν νεαρῶν προπαγανδιστῶν τῆς ἀθείας π. χ. ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Μογγίλεφ. « Οἱ ἀντιθρησκευτικοὶ πυρῆνες εἶνε μόνον ἐπὶ τοῦ χάριτος—γράφει τὸ φύλλον— κατὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων δεκάδες μαθητῶν διακόφραντες τὰ μαθήματά των ἐφοίτησαν εἰς τοὺς ναοὺς. Πολλὰ παιδιά καθ' ἑβδομάδα μεταβαίνουν εἰς τὴν λειτουργίαν, ἐξ αὐτῶν μάλιστα τινα καὶ ψάλλουν εἰς τοὺς χοροὺς. Εἰς τὰ σχολεῖα δὲν χρησιμοποιεῖται τὸ ἀντιθρησκευτικὸν ὕλικόν, οἱ δὲ διδάσκαλοι κατὰ τὰ μαθήματα οὐδὲν λέγουν κατὰ τῆς θρησκείας... ». Ὁ γερμανὸς Δρ Hans Coch, γράφων ἐν τῇ « Osteuropa » περὶ τῆς ἐν Ρωσίᾳ θέσεως τῆς ὀρθοδοξίας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων τοῦ σοβιετικοῦ τύπου συμπεραίνει, ὅτι, παρὰ τὴν ριζικὴν ἐν τῇ σοβιετικῇ Ρωσίᾳ ἀντιθρησκευτικὴν κατεῦθυνσιν, ὁ λαὸς καὶ δὴ καὶ μερὶς αὐτῶν τῶν κομμουνιστῶν δὲν διέκοψαν τὰς πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν σχέσεις των. Ἐν Καζάν π. χ. δημοσίᾳ πωλοῦνται Ἐθαγγέλια καὶ Ψαλτήρια ἀντὶ 50 ρουβλίων κατ' ἀντίτυπον, μεγάλη δὲ παρατηρεῖται ζήτησις των. Πάντως ὅμως ἐπὶ τῇ βάσει μόνον τῶν δεδομένων τούτων δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ἐξαχθῶσιν ἀσφαλῆ συμπεράσματα, ἐφ' ὅσον οἱ πλείονες τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν ἀποφεύγουν ἐπισήμως τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν ἀπροκάλυπτον ἐκδήλωσιν τῶν θρησκευτικῶν πεποιθήσεών των, τὰς θρησκευτικὰς των δὲ ἀνάγκας ἱκανοποιοῦν κατακομβείως, ἤτοι εἴτε ἐντὸς τῶν τεσσάρων τοίχων τοῦ δωματίου των, εἴτε εἰς τὰς μυστικὰς θρησκευτικὰς συγκεντρώσεις των. Εἰς τοὺς ναοὺς γενικῶς φοιτοῦν μόνον γέροντες, παιδιά καὶ γυναῖκες· οἱ ἄνδρες προσπαθοῦν δι' ἐδνοήτους λόγους νὰ κρύπτονται ἐντὸς τοῦ πλήθους τῶν θρησκευόντων κατὰ τὰς μεγάλας ἐορτὰς, αἵτινες προκαλοῦν συρροὴν λαϊκῶν μαζῶν.

* Ἄνωνυμον ἄρθρον ἐν τῷ « Ραχ » περὶ τῆς μεταξὺ τῶν ὀρθοδόξων καθολικῆς προπαγάνδας ἐξάγει τὴν ἀνάγκην νὰ τονίζεταί εἰς τοὺς « σχισματικούς » ὅτι προσερχόμενοι εἰς τὴν καθολικὴν Ἐκκλησίαν δὲν γίνονται « λατῖνοι » καθολικοὶ καὶ δὲν ὑποχρεοῦνται νὰ ἀσπασθῶσι τὸν λατινικὸν ρυθμὸν τῆς λατρείας τῆς παπικῆς Ἐκκλησίας. Τὴν ἀρχὴν ταύτην δυστυχῶς—λέγει τὸ καθολικὸν ὄργανον—δὲν ἀντιλαμβάνονται οἱ καθολικοὶ μισσιονᾶριοι τῆς Ἀνατολῆς, οὕτω δὲ ἐγείρουν φραγμὸν εἰς τὴν « ἐπιστροφὴν » πολλῶν ἀνατολικῶν χριστιανῶν εἰς τὴν καθολικὴν « μάνδραν ». Ἐπιτηδειοτέρους κρίνει ὁ γράφων τοὺς ἐν Ἀνατολῇ ἐργαζομένους προτεστάντας, διότι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ταύτης ὀρμώμενοι ἐπιτυγχάνουν (!) εἰς τὴν προπαγάνδαν των.

Ὁ γνωστὸς ῥώσος καθηγητὴς κ. Ν. Μπερδιάγιεφ ἐν νέῳ του ἔργῳ ὑπὸ τὸν τίτλον « Ἡ τύχη τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν σημερινὴν ἐποχὴν » φιλοσοφῶν ἐπὶ τῶν συγχρόνων κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν ρευμάτων ὅποια ὁ κομμουνισμός, ὁ φασισμὸς καὶ ὁ ἐθνικισμὸς χαρακτηρίζει αὐτὰ ὡς ἐκδηλώσεις τῆς σημερινῆς πνευματικῆς κρίσεως. ἀπαταλεύσεως πρόβλημα, ὅπως οὖν τῆ ἰσχυρᾷ ἀναπτύξει τῆς ταχικῆς κορυφούται εἰς τὸ λεγόμενον πρόβλημα τῶν μαζῶν, οὐτανος μίτην ἐπιζητεῖται ἡ λύσις. Κατὰ τὴν συγγραφῆα, ὁ μόνος τρόπος ἐξόδου ἐκ τοῦ σημερινοῦ χάους εἶνε ὁ ἀληθὴς Χριστιανισμὸς, οὐτανος ἡ εἰς τὴν πρᾶξιν ἐφαρμογὴ ἀσφαλῶς πραγματοποιεῖ τὴν ἀναδιοργάνωσιν τῆς κοινωνικῆς καὶ τῆς πολιτικῆς ζωῆς.

Κατὰ τὴν τελευταίαν ἀπογραφὴν τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Παλαιστίνης προέκυψαν οἱ ἀκόλουθοι ἀριθμοί: οἱ κάτοικοι τῆς χώρας ἀνέρχονται εἰς 1.261.236. Τούτων ἄραβες εἶνε 861 000, ὡν φελλᾶχοι μὲν εἶνε 599 000 (571.000 μουσουλμάνοι καὶ 28.000 χριστιανοί), ἄστοι δὲ 252 000 (183.000 μουσουλμ. καὶ 69.000 χριστ.), καὶ οἱ ὑπόλοιποι βεδουῖνοι, σκηνῖται, ὠργανωμένοι εἰς φυλάς, πάντες μουσουλμάνοι, πλην ὀλίγων χριστιανῶν ἐν τῇ ὑπεριορδανίᾳ. Οἱ πλείονες τῶν χριστιανῶν κατοικῶν ἀνήκουν εἰς τὴν ὀρθόδοξον ἑλλητικὴν ἐκκλησίαν. Ὁ ὑπόλοιπος πληθυσμὸς εἶνε ἑβραῖοι. Ἡ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπίτασις τῆς εἰς Παλαιστίνην μεταναστεύσεως τῶν ἑβραίων ἐτετραπλασιάσασ τὸν ἰσραηλιτικὸν πληθυσμὸν τῆς χώρας.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνεδριάσασα συνεχῶς ἡ Ἱερὰ Σύνοδος κατὰ τὴν λήξασαν ἑβδομάδα ἐπεράτωσε τὴν μελέτην αὐτῆς ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν νόμων καὶ ἀπεφάσισεν ὅπως ὑποδείξῃ ὠρισμένας τροποποιήσεις.

— Διὰ Β. Διατάγματος ἐπετράπη εἰς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ὅπως δεχθῆ καὶ φέρῃ τοὺς ἀπονεμηθέντας εἰς αὐτὸν Μεγαλοσταύρους τοῦ τάγματος τῆς Πολωνικῆς Ἀναγεννήσεως τῆς Πολωνίας καὶ τοῦ τάγματος τοῦ ἁγίου Σάβα τῆς Νοβιόσλαβιας.

— Ἀφίκετο εἰς Ἀθήνας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἰωαννουπόλεως (Johannesburg) κ. Ἰσιδώρος ἐπισκεφθεὶς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον, Διδάσκαλον αὐτοῦ χρηματίσαντα. Θὰ μεταβῆ ἐπὶ τι διάστημα εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ Χίου, εἶτα δὲ εἰς τὰς ἐν Ἀφρικῇ παροικίας αὐτοῦ.

— Τὸ Πρωτοβάθμιον Συνοδικὸν Δικαστήριον συνεεδριάσασαν τῇ 22ᾳ λήγοντος μηνὸς ἐξεδίκασε διαφόρους ὑποθέσεις κληρικῶν.

— Διὰ Β. Διατάγματος ἀπενεμήθη χάρις εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ Πρωτοβαθμίου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου καθαιρεθέντα Ἀρχιμ. Νικόλαον Πεκωτῶρον τῆς ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

— Οἱ ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Προπαρσκειαστικῇ Σχολῇ Σπάρτης φοιτῶντες ὑποψήφιοι ἐφημέριος Χρῆστος Οἰκονομάνης, Λυκοῦργος Τσοτάνος, Βασίλ. Κουράκος, Κωνστ. Τσιγκούνης, Γρηγορ. Χειλάκος, Νικόλαος Χιώτης, Γεώργ. Σταματάκος, Ἀθαν. Κανέλλης καὶ Ἡλίας Χίος, προὔχειρίσθησαν εἰς Διακόνους ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σπάρτης καὶ Γυθείου.

— Ἐχειροτονήθη εἰς πρεσβύτερον ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Τριφυλλίας καὶ Ὀλυμπίας ὁ Σπυρίδων Μιχόπουλος ὡς ἐφημέριος τῆς ἐνορίας Κακαλετρίου, δι' ἣν ἐξελέγη.

— Τῇ 14 φθίνοντος Μαίου ἀπεδήμησε πρὸς Κύριον ὁ ἱεροκέρυξ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σπάρτης Γυθαίου καὶ Κυθήρων ἀρχιμ. Ἱερόθεος Κωνσταντινίδης.

— Ἀπῆλλάγη τῶν ἐφημεριακῶν αὐτοῦ καθηκόντων

λόγω ηλικίας ὁ ἐφημέριος Νικόβου τῆς ἱ. Μητροπόλεως Σπάρτης Χρήστος Π. Δαμιανέας.

— Ἐχειροτονήθη εἰς πρεσβύτερον ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Παραμυθίας ὁ Χρήστος Παπᾶς ἡ Διαμάντης ὡς ἐφημέριος τῆς Κοινότητος Γαρδικίου.

— Προὔταθη ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ὡς Ἱεροκήρυξ παρὰ τῆς ἱ. Μητροπόλεως Θηβῶν καὶ Λαβαδαίας ὁ ἀρχιμ. Ἱερεμὴλ Τσουκαλᾶς ἔχων τὰ νόμιμα προσόντα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ Ἱ. Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὅπως ἰδρῶσιν «Πατριαρχικὸν Οἰκοτροφεῖον ἀρρένων» ἐν Ἡλιουπόλει ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους πρὸς προστασίαν τῶν μαθητῶν τῶν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Αἰγύπτου ἀποστελλομένων εἰς τὰ μεγάλα κέντρα, ἐνθα ἀπειλοῦσιν αὐτοὺς πολλοὶ κίνδυνοι. Ἐπ' ἴσης προέβη εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ριζικῆς ἀνακαινίσεως τῆς οἰκοδομῆς τῆς ἐν Παλαιῷ Καίρῳ ἱστορικῆς μονῆς τοῦ ἁγ. Γεωργίου, παρέπεμψε δὲ πρὸς μελέτην εἰς ἐπιτροπὴν ἐκ νομικῶν τὸν νέον νόμον τῆς αἰγυπτ. κυβερνήσεως περὶ τοῦ θεσμοῦ τῆς προσωπικῆς καταστάσεως, ἀλλοιοῦντα οὐσιωδῶς τὴν δικαστικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Πατριαρχείου.

— Ὁ «Πάντανος» δημοσιεύει τὸ ἀκόλουθον πρὸς τὸν Μακ. Πατριάρχην Ἀλεξανδρείας τοῦ ἐφημερίου τῆς ἐν Ἀδῖς Ἀμπέμπα ὀρθοδόξου ἑλληνικῆς παροικίας ἱερομονάχου Ἱεροθέου Κασάπη: «Τῆς πρωτενοῦσης λεηλατηθείσης καὶ πυρποληθείσης ὑπὸ τῶν ἀβυσσινῶν, τῆς παροικίας ἀπογυμνωθείσης τῶν πάντων καὶ διαφυγούσης βεβαίαν σφαγὴν διὰ τῶν ἀφιχθέντων ἰταλῶν, τῶν ἰερῶν σκευῶν κλαπέντων, ἐξαιτούμεθα ταχεῖαν βοήθειαν».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Πρὸ τινος διὰ νέου νόμου ἐν Γερμανίᾳ ἀνεγνωρίσθη ἡ νομικὴ ὑπόστασις τῆς ἐν τῷ κράτει ρωσικῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας ὑπὸ τὸν ἐν Βερολίνῳ ἐδρεύοντα ῥώσον ἐπισκοπον Τύχωνα. Ἐφεξῆς ἡ ἐκκλησία αὕτη θὰ δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ εἰς τοὺς ἐν Γερμανίᾳ ὀρθοδόξους ῥώσους φόρους διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐπὶ τῆ βάσει τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων, ὧν ἀπολαύουν καὶ αἱ ἐν τῷ γερμανικῷ κράτει ἐκκλησίαι καθολικὴ καὶ λουθηρανικὴ, τὸ δὲ κράτος ἀνέλαβε νὰ ἀνεγείρῃ ναὸν ἐν Βερολίνῳ πρὸς χρῆσιν τῶν ὀρθοδόξων ἐπὶ ἐδάφους δωρηθέντος εἰς τὴν ὀρθόδοξ. ρωσικὴν ἐκκλησίαν δαπάναις ἐν μέρει μὲν τοῦ κράτους, ἐν μέρει δὲ τῶν ὀρθοδόξων ἐνοριτῶν καὶ ἐν μέρει τοῦ «ἐργατικοῦ κεφαλαίου». Πλὴν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν ἐπίσκοπον Τύχωνα ῥώσων, οἵτινες ἀναγνωρίζουσι ὡς ἀνωτέραν ἐκκλησιαστικὴν αὐτῶν ἀρχὴν τὴν ἐν Κάρλοβιτς σύνοδον τῶν ῥώσων ἀρχιερέων, ἐν Γερμανίᾳ διαβιοῦσι καὶ ἄλλοι ὀρθόδοξοι ῥώσοι πολυαριθμότεροι ταύτων καὶ ἀναγνωρίζοντες ὡς ἀρχὴν τῶν ἐν Ἡαρισίαις Μητροπ. Εὐλόγιον, ἄλλη δὲ ὁμάς ὑπάγει ἑαυτὴν εἰς τὸν Μητροπολίτην Ἐλευθέριον ἀνήκοντα εἰς τὴν ἐν Μόσχᾳ ὑπὸ τὸν Μητροπ. Σέργιον Πατριαρχικὴν Ἐκκλησίαν.

— Τὸ «Κεντρικὸν Συμβούλιον τῶν Ἀθένων» τῆς Μόσχας διέταξε τὴν κατὰ τὸ ἐνεστὸς ἔτος δωρεὰν διανομὴν 11 ἑκατομ. ἐντέπων ἀντιθρησκευτικοῦ περιεχομένου εἰς διαφόρους εὐρωπαϊκὰς καὶ ἀσιατικὰς γλώσσας, προωρισμένων διὰ τὸ ἔξωτερόν.

— Διετάχθη νέα ἀπογραφή τῶν οἰκῶν προσευχῆς, τιμωροῦνται δὲ οἱ μὴ προβαίνοντες εἰς τὸ κλεισίμον τῶν μὴ ἀπογεγραμμένων ναῶν. Ἀγγέλλεται ἡ προσεχὴς κατεδάφισις τῆς περιπτώτου μονῆς τῆς Μόσχας «Στραστνόι», ὡς καὶ τῶν ἑπίσης ὀνομαστῶν μονῶν Ντονσκόι καὶ Ζαϊκονοσπάσκη. Ἡ ἀντιχριστιανικὴ ἀντιδρασίς κατὰ τὰς ἐορτὰς τῶν Χριστουγέννων ἐσημαίωθη διὰ 2.000 ἀντιθρησκευτικῶν διαδηλώσεων, 25 συνεδριῶν μεταδοθεισῶν διὰ ραδιοφώνου καὶ 20 κινηματογ. φικῶν ταινιῶν ἐπιδειχθέντων ἐν Μόσχᾳ καὶ ταῖς ἐπαρχίαις. Ἐφέτος ἐπετράπη ἡ πώλησις δένδρων τῶν Χριστουγέννων, ἀλλὰ μόνον διὰ τὴν ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν χρησιμοποίησιν αὐτῶν διὰ σκοποῦς διακοσμητικοῦς καὶ ἀντιθρησκευτικοῦς, ἴτοι καὶ θαρῶς κομμουνιστικοῦς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Ἁ Σύνοδος τῶν ὀρθοδόξων φοιτητῶν Βουκουρεστίου

ἤρξατο δραστηρίας ἐνεργείας μεταξὺ τῶν φοιτητικῶν τάξεων τῆς Ρουμανίας προσκαλῶν τοὺς σπουδαστὰς εἰς χριστιανικὴν ζωὴν, εἰς ἀμυναν τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ὑψωσιν τῆς θρησκευτικῆς στάθμης ἐν τῇ ρουμανικῇ κοινωσίᾳ. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ σύνδεσμος διωργάνωσε σειρὰν δημοσίων συγκεντρώσεων, κατὰ τὰς ὁποίας διακεκριμένα προσωπικότητες ἀνέπτυξαν ὅτι δὲν ὑπάρχει σύγκρουσις μεταξὺ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας.

— Ἀπὸ τινος ἐντονος σημειοῦται ἐπιστημονικὴ ἐργασία πρὸς νέαν μετάφρασιν τῆς ἁγ. Γραφῆς εἰς τὴν ρουμανικὴν. Ἡ μετάφρασις αὕτη συντελεῖται ὑπὸ τὴν χιραγωγίαν τοῦ νέου μητροπολίτου Ἰασίου Νικοδήμου, τοῦ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καθηγητοῦ τῆς ἁγ. Γραφῆς ἱερέως Γάλα Γαλακτίωνος καὶ τοῦ ἐβραϊολόγου καθηγ. Βασιλείου Ράντου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ἀπὸ 11—16 Μαΐου συνεκροτήθη ἐν Νόβι-Σάδ τῆς Γιουγκοσλαβίας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Ἐπισκόπου Νόβι-Σάδ κ. Εἰρηναίου σύσκεψις ὀρθοδόξων θεολόγων ἀσχοληθείσα περὶ τὸ ζήτημα «τῆς σχέσεως τῆς ἐκκλησίας, κράτους καὶ ἔθνους ἐξ ἐπόψεως ὀρθοδόξου» ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸ ἐν Ὁξφόρδῃ συγκροτηθὲν τῷ 1937 παγχριστιανικὸν συνέδριον, εἰς ὃ ἔχουσι προσκληθῆ ἅσαι αἱ ἐκκλησίαι. Ἐκ τῶν ἡμετέρων θεολόγων συμμετέσκει τῆς συσκέψεως ὁ καθηγητὴς τῆς Θεολογ. Σχολῆς κ. Π. Μπρατσιώτης, κληθὴς ὑπὸ τοῦ ἐν Γενεύῃ ἐδρεύοντος Ἰνστιτούτου τοῦ «Πρακτικοῦ Χριστιανισμοῦ, τοῦ καὶ διοργανώσαντος αὐτὴν.

— Κατὰ τὰς ἀρχὰς παρελθόντος Ἀπριλίου ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου πατριαρχικοῦ μεγάρου ἐν Βελιγραδίῳ, ὅπου θὰ μετατεθῆ ἡ τέως ἐν Κάρλοβιτς ἐδρα τοῦ σερβικοῦ Πατριαρχείου.

— Τὸ σερβικὸν περιοδικὸν «Νέος Φρουρὸς» ἀνέγραψε τὰ ἀκόλουθα: «Τὸ ἡμέτερον Πατριαρχεῖον ἔλαβε γράμμα τῆς ὀρθοδόξου ρουμανικῆς Ἐκκλησίας, δι' οὗ αὕτη προταίνει τὴν κοινὴν διοργάνωσιν Γενικῆς Συνόδου, ἀποτελεσθησάμενης ἐξ ἀντιπροσώπων πασῶν τῶν ὀρθοδόξων ἀυτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν πρὸς ἐπίλυσιν ζητημάτων γενικῆς ζωτικῆς ἐκκλησιαστικῆς σημασίας. Τὸ ρουμανικὸν πατριαρχεῖον διεββίσε γράμματα μετ' ἀναλόγου προτάσεως καὶ εἰς τὰς λοιπὰς ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας». Ἡ εἰδήσις δὲν εἶναι ἀκριβὴς ὡς πρὸς τὴν διατύπωσιν τῆς προτάσεως τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ προσεχοῦς μηνὸς θὰ συνέλθῃ ὁ βουλγαρικὸς ἐνοριακὸς κλήρος εἰς συγκρότησιν τῆς κα' ἐφημεριακῆς συνελεύσεως αὐτοῦ.

ΡΩΜΑΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἀπὸ τῆς 12 φθίνοντος διοργανώθη ἐν τῷ Βατικανῷ ἐκθεσις τοῦ καθολικοῦ τύπου, ἐν ἧ ἀντιπροσωπεύονται 56 ἔθνη, ἐξ ὧν ἀπουσιάζει ἡ Γερμανία. Ἡ ἐκθεσις ὀφείλεται εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Conte della Torre, ἐκδότου τοῦ ἐπισήμου ὁργάνου τοῦ Βατικανοῦ «Osservatore Romano». Ἐκάστη χώρα ἀντιπροσωπεύεται ὑπὸ ἰδίου περιπτέρου. Πέντε κοινότητες τοῦ ἀνατολικοῦ ρυθμοῦ μετέχουσι τῆς ἐκθέσεως διὰ τῶν ἐκδιδόντων, Ἡ ὅλη ἐκθεσις διαιρεῖται εἰς τρία μεγάλα τμήματα: τὸ γερμανικόν, τὸ ἔθνικόν καὶ τὸ εἰδικόν.

ΑΡΜΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Πρὸ τινος ἠγγέλθη ὁ ἐν ἐξορίᾳ εἰς τὰς νήσους Σολοβέτικῃ ἐπισημῶς θάνατος τοῦ καθολικοῦ τῶν ἐν Ρωσίᾳ ἀρμενίων Ἐπισκόπου Μπαγαρασιάν.

ΙΣΛΑΜΙΣΜΟΣ

Ἡ προσαρμογὴ τῆς συγχρόνου Ἀραβίας πρὸς τὰς νέας συνθήκας τῆς ζωῆς ἐσημείωσε σπουδαίας ἀλλοιώσεις εἰς τὸ πολυχρόνιον ἰσλαμικὸν καθεστῶς. Ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Μέκκας ἐγκατεστάθη ὁ ἠλεκτρικὸς φωτισμὸς, οἱ δ' ἀποζῶντες ἐκ τῆς διατηρήσεως ἐκατοντάδων κανδηλῶν ἐστερηθησαν τῆς ἐργασίας των. Κρίσις μεγάλῃ ἐπέβη καὶ εἰς τὰς τάξεις τῶν καμηλητῶν ἐφ' ὅσον αἱ κάμηλοι περιέπεσαν εἰς ἀχρησίαν συνεπείᾳ τῆς χρησιμοποίησεως τῶν

αυτοκινήτων προς μεταφοράν των προσκυνητών εις Μεκκαν και Μεδίνα. Έξ άλλου ο αριθμός των προσκυνητών όσημέραι μειούται, χιλιάδες δ' αράβων άποζώντων έκ της κινήσεως των δοκιμάζουον μεγάλην ένδειαν. Η Μεδίνα. από του πολέμου αριθμούσα 80.000 κατοίκους, σήμεραν έχει μόνον 8 000.

NEA BIBLIA

Γεωργίου Α. Σωτηρίου τακτικού καθηγητού τής Χριστιανικής Αρχαιολογίας έν τώ Πανεπιστημίω. Αί μοναί τής Ελλάδος και ή έθνική αυτών δράσις κατά τους βυζαντινούς χρόνους. Λόγος έν τή αίθούσῃ των τελετών του Πανεπιστημίου κατά την έορτήν των Τριών Ιεραρχών (30 I 1936). Αθήναι 1936.

† Μητροπολίτου Αθηνάγορα του από Παράμυθιας, Ό σεμνός όρ τής Θεολογίας Γεράσι. Κοινιδίτης και ει έπαίοντες. Αθήναι, 1936.

Dr Phil. Johannes D. Frangeulis, Der Beginn des Geistes «Πνεύμα» bei Clemens Alexandrinus. Inaugural-Dissertation. Jena 1936.

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ -

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Αρχιεπισκοπή Αθηνών.

Αριθ. πρωτ. 3559.

Χηρευούσης τής θέσεως τακτικού έφημερίου του έν Αθήναις Ιερωύ ναού Κοιμήσεως Θεοτόκου (Κωνσάργου) καλούμεν τους βουλομένους και έχοντας τά υπό του άρθρου 83 του νόμου 5439 περί ένορ. ναών, έφημερίων και ΓΑΚΕ» προβλεπόμενα προσόντα, όπως έντός μηνός από σήμεραν υποβάλλωσιν ήμιν σχετικήν αίτησιν μετά των απαιτουμένων πιστοποιητικών, ίνα ανακηρύξωμεν αυτούς ύποψηφίους. Άν Αθήναις τή 25η Μαΐου 1936. † Ό Αθηνών Χρυσόστομος.

Ι. Μητρόπολις Σπάρτης.

Διά τής υπ' αριθ. 2507 έ. έτ. προκηρύξεως ήμῶν συνυδά τῷ άρθρῳ 81 του κωδικοποιηθέντος νόμου 5439, καλούμεν τους βουλομένους όπως μέχρι τής 30ῆς Ιουνίου 1936 έτους υποβάλλωσι μετά των νομίμων πιστοποιητικών αίτήσεις ύποψηφιότητας προς συμμετοχήν εις έέργειαν έκλογής έφημερίου διά την χηρεύουσαν θέσιν τοιούτου έν τῷ χωρίῳ Κάμπος του τόπου Δήμου Βοιών. Έν Σπάρτῃ τή 26 Μαΐου 1936. † Ό Σπάρτης, Γυθείου, Οϊτύλου και Κυθήρων Διονύσιος.

—Διά τής υπ' αριθ. 2504 έ. έτ. προκηρύξεως ήμῶν, συνυδά τῷ άρθρῳ 81 του κωδικοποιηθέντος νόμου 5439, καλούμεν τους βουλομένους όπως μέχρι τής 30ῆς Ιουνίου 1936 έτους υποβάλλωσι μετά των νομίμων πιστοποιητικών αίτήσεις ύποψηφιότητας προς συμμετοχήν εις έέργειαν έκλογής έφημερίου διά την χηρεύουσαν θέσιν τοιούτου έν τῷ χωρίῳ Καλύβια του τόπου Δήμου Σελλασίας. Έν Σπάρτῃ τή 26 Μαΐου 1936. † Ό Σπάρτης, Γυθείου, Οϊτύλου και Κυθήρων Διονύσιος.

—Διά τής υπ' αριθ. 2510 έ. έτ. προκηρύξεως ήμῶν, συνυδά τῷ άρθρῳ 81 του κωδικοποιηθέντος νόμου 5436, καλούμεν τους βουλομένους όπως μέχρι τής 30ῆς Ιουνίου 1936 έτους υποβάλλωσι μετά των νομίμων πιστοποιητικών αίτήσεις ύποψηφιότητας προς συμμετοχήν εις έέργειαν έκλογής έφημερίου διά την χηρεύουσαν θέσιν τοιούτου έν τῷ χωρίῳ Νομίον του τόπου Δήμου Μοναβασίας. Έν Σπάρτῃ τή 26 Μαΐου 1936. † Ό Σπάρτης, Γυθείου, Οϊτύλου και Κυθήρων Διονύσιος.

Ι. Μητρόπολις Κορινθίας

Καλούμεται οί βουλομένοι να καταλάβωσι την κενήν θέσιν έφημερίου Ιερέως του έν Μπουζίῳ του τόπου δήμου Στυμφαλίας ένοριακού Ιερωύ ναού «ό Άγιος Δημήτριος», οίω, έντός ενός μηνός από σήμεραν υποβάλλωσιν ήμιν τά έκ του νόμου 5439 περί ένοριών πιστοποιητικά αυτών, προκειμένου ν' ανακηρύξωμεν αυτούς ύποψηφίους προς έκλογήν έφημερίου τής έν λόγω ένορίας. Έν Κορίνθῳ τή 25 Μαΐου 1936. † Ό Κορινθίας Δημασιανός.

Ι. Μητρόπολις Ναυστακίας και Έδρυτανίας.

Κενής ύδης έν τῷ καθ' ήμῶς Ιερωῖ Μητροπόλει τής θέσεως έφημερίου του έν Κολλογή ένοριακού μητροπολιτικού ναού «Άγια Παρνακευή» καλούμεν συμφώνως τῷ νόμῳ περί ένοριακῶν ναῶν και έφημερίων τους έχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα να υποβάλλωσιν ήμιν έντός μηνός από σήμεραν τά σχετικά πιστοποιητικά διά την ανακήρυξιν των ὡς ύποψηφίων. Έν Ναυστακίῳ τή 26 Φεβρουαρίου 1936. † Ό Τροποποιητής τής Ι. μητροπόλεως † Οίκον. Χιράλαμπος Αελοῦδας.

Ι. Μητρόπολις Μεσσηνίας.

Έχοντας υπ' όψην τάς διατάξεις του 5439 νόμου περί ναῶν και έφημερίων» καλούμεν τους βουλομένους και έχοντας τά υπό του νόμου τούτου οριζόμενα προσόντα να καταλάβωσι τάς κενάς θέσεις τακτικῶν έφημερίων των ένοριῶν 1) Άγιος Δημητρίου Γροῦστει, 2) άγ. Δημητρίου Νεοχωρίου Ιθάμης, 3) άγ. Βαρβάρας Πηγῶν, 4) άγ. Νικολάου Βραμβρούσας Αμφισας, 5) Κοιμήσεως τής Θεοτόκου Στρέφι, 6) άγ. Δημητρίου Λεοῦδα, 7) άγ. Νικολάου Μαντζαρίου, 8) Προφήτου Παύλου Καπτανίου όπως έντός μηνός από τής δημοσίευσως τής παρούσης ύποβάλλωσι εις τά γραφεία τής Ι. Μητροπόλεως τά υπό του άρθρου 83 του αὐτοῦ νόμου οριζόμενα πιστοποιητικά, προκειμένου να ανακηρυχθῶσι ύποψηφιοι. Έν Καλάμας τή 27 Μαΐου 1936. † Ό Μεσσηνίας Πολύμηρκος.

Ι. Μητρόπολις Σερρών.

Προκειμένου να προβῶμεν εις ανακήρυξιν ύποψηφίων προς πλήρωσιν δι' έκλογής των χηρευουσῶν θέσεων έφημερίων 1) Βλαϊνός, 2) Άνω—Δαφνοῦδιου, 3) Άγίας Έλένης, 4) Κάτω—Λευκός, 5) Άνω—Μητροῦση, 6) Αρνωχωρίου, 7) Άνω—Βροντοῦς, 8) άγ. Γεωργίου, 9) Σησαμῶς, 10) Ορεστιάς, 11) Αμυγδαλοχωρίου και 12) Κεφίλοχωρίου, προκαλούμεν τους βουλομένους και έχοντας τά νόμιμα προσόντα, όπως μέχρι τής 15 Ιουνίου έ. έτ. υποβάλλωσιν ήμιν τά σχετικά πιστοποιητικά αυτών διά τά περαιτέρω. Έν Σέρραις τή 30η Μαΐου 1936.

† Ό Σερρών Κωνσταντίνος

Ι. Μητρόπολις Πατρῶν

Έχοντας υπ' όψει τά άρθρα 81 του κωδικοποιηθέντος νόμου 5439 περί ένοριακῶν ναῶν και έφημερίων» προκαλούμεν τους βουλομένους να καταλάβωσι την χηρεύουσαν θέσιν τακτικού έφημερίου τής ένορίας του ένταῦθα ε ναού Παντοκράτορος, όπως έντός μηνός από σήμεραν υποβάλλωσιν εις τό Γραφεϊον τής καθ' ήμῶς Ι. μητροπόλεως τά υπό του άρθρου 82 του αὐτοῦ ός άνω νόμου οριζόμενα δικαιολογητικά έγγραφα των προσόντων αυτών, προκειμένου να προβῶμεν εις ανακήρυξιν ύποψηφίων διά την άνω ένοριαν. Έν Πατραις τή 2 Μαΐου 1936. † Ό Πατρῶν Άντώνιος.

Ι. Μητρόπολις Άργης

Έχοντας υπ' όψει τά άρθρα 31—83 του από 25 Μαΐου 1932 Δ)τος περί κωδικοποιήσεως των περί ένοριακῶν ναῶν και έφημερίων και ΓΑΚΕ Ιερωῶν διατάξεων», καλούμεν τους βουλομένους και έχοντας τά νόμιμα προσόντα να καταλάβωσι τάς κενάς οργανικάς θέσεις τακτικού έφημερίου 1) του έν Στάρας έ. ένορ. ναοῦ άγ. Γεωργίου 2) του έν Ρεσιμανοῦς έ. ένορ. ναοῦ άγ. Γεωργίου 3) του έν Ξηροκάμπῳ έ. ναοῦ άγ. Παύλου και 4) του έν Ρεσιμας έ. ένορ. ναοῦ έν. Γεωργίου. Ορίζομεν δέ προς ύποβολήν των σχετικῶν αίτήσεων των ύποψηφίων μετά των κατά τά άρθρα 83 του ός άνω Διατάγματος πιστοποιητικῶν προθεσμίαν μέχρι τής 7 Ιουνίου 1936. Έν Άργῃ τή 15 Μαΐου 1936. † Ό Άργας Σπυριδών

ΕΚΚΛΗΣΙΑ,
ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Διευθύνουσα Επιτροπή:

† Ό Αθηνών ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ
† Ό Τριφυλίας και Σταγῶν ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ
† Ό Αλεξανδρουπόλεως ΙΩΑΚΗΜ

Τύποις «Φοίνικος» ὄδοσ Αρσενίου 4, Αθήναι